

En norsk Musiker.

Dr. W. Goldschmidt har meddelt Efterfølgende til det engelske Raanedeskrift The Cornhill Magazine, hvor det antoges at ville blive trykt den 1ste Oktober.

Det blev mig engang paafaldende, at jeg under mine Besøg i England, i London, de østlige Grevskaber, Kent og Den Wight, paa mine Vandringere i Wader, Skov og Mark, aldrig havde hørt Folket synge. Vel havde jeg hørt f. Ex. the black minstrels og lignende vandrere Gjøre; men den Slags Sang kaldet jeg ikke Folkets, det er en mere eller mindre daarlig Udførelse af kunstig, komponeret Musik. Folkets Sang, Folkesang, bliver ikke til i Stuen, læres ikke ved Studium og udføres ikke under en D'igentstol; den spæder i Lysten, kommer ned fra Træerne eller fra Bjergene, bæres omkring af Bildgjødselene, som en tydsk Lærk siger. Jeg erindrer, at jeg engang gik med en Ven over Towerhill og hørte en underlig lyd, halv Strig, halv Sang, komme ud fra en Menneskelihug, og da min Ven paa mit Spørgsmaal, hvad det var, svarede: "En Balladesangerste", stødte jeg mig derhen for at gribe den sjeldne Fagel i Flugten. Men det var kun en stakkels fattig Rone, der folgte trykte Bøger og satte "egen velslydende Melodi" til dem. Mine Tanker gik tilbage til den Tid, da jeg var i Norge, i Vestsjorddal, og da Bondens Datter sang til Langelegen, om Strid og Kjærlighed, sang de forunderlige Melodier, hvori det saa ofte ligger, som om der var en Skjæbne, der udføjer den skønneste Pige og den braveste Knægt, lover dem den største Lykke og giver dem den største Bæd og lækker Graven over dem, mens Sollyset falder guldbrødt og bebuder Andre Lykke. Spørger man Bondens Datter, hvorfra den Sang er kommen, saa svarer hun at hun ikke ved det; men har hun overbevist sig om, at Spørgeren er alvorlig og ikke ler ad "simple Folks Meninge", saa betror hun ham maasse, at hendes Bedstefader havde Melodien fra en Mand, der havde lært den af Jøtulen eller Jødsfalken. Spørger man hende da, om hun tror paa Jotul og Jødsfalk, saa svarer hun: Præsten siger, at den Slags Ting ikke er til; men min Bedstefader sagde, at han havde kendt en Mand, der havde seet dem."

J ville sige, at dette er Overtro. Ja, vel; men jeg har af Eders Blades Beretninger om Kriminalfogter seet, at der ogsaa findes Overtro hos Eder, og J synge ikke endda. Spørgsmaalet er virkelig, om det altid har været saaledes. Jeg antager det for umuligt; engang blev Eders D jo kaldet "det lystige England". Men naar jeg gaar iblandt Eder, naar jeg hører Lokomotiverne rasle paa Jernbanerne, Spindlerne saure i Fabrikerne, Dampen hvilde, Pampieren flaa, og naar jeg en Lederdag Aften ser Fabrikbefolkningen strømme ud og købe Ledertsmidler for Søndag, saa forstaar jeg, at Sangen har forladt disse Mennesker, at deres Børn ikke have Tid og Leilighed til at lære de Melodier, som deres Oldemødre sang.

"De bade os synge, som fangne os holdt —
hvot kunde vi synge? —"

I Norge drager nu Dampen en bred Jure gennem Landet. Den piber paa Jernbanerne, trækker Skibe over Indsøerne, banker paa Bjergene, og Bjergslongen kommer frem og adner sin Dør for Dagelyset, i hvilket han, som Sagnet siger, maa dø. Allerede have Sagens Elstere begyndt at fløge over, at den sløgt, og de følge den til fjerne Dale for at opfange de hængende Melodier og bringe dem paa Papiret. Men imidlertid var en Repræsentant for Naturens Musik, for Folkesangen, gaet ud i Verden — Ole Bull.

Miner Ord vilde lede til en Misforstaaelse, hvis de syntes at antyde, at den navnte Musiker lærte alene af Naturen og ikke tidlig blev indviet i Musikken som en Kunst. Iverimod, hans Barndoms-historie viser, at han blev opdraget i en besynderlig og interessant Blanding af begge. Man forestille sig den gamle By Bergen — hvor han blev født den 5te Februar 1810 — den gode, gamle By omgivet af sine berømte 7 Fjelde og stuenne ud over Atlanterhavet, der fra Arilds Tid har yndet dens Havn

Bull, hvorledes han turde vove at kalde ham en Spion. Bull gav et roligt, afvisende Svar, og den Fremmede spurgte, om han vilde gaa med ned paa Gaden, hvortil Bull var villig. Da de kom ned, sagde den Fremmede:

"Jeg veed godt, hvorledes det Hele gik til. De har ingen Skyld. Dem vil jeg ogsaa betroe, at Grunden, hvorfor jeg har indfundet mig, er en Hjerlighedshistorie. Om kort Tid vil De høre, at en Dame, en Veninde af Værtinden, er løben bort med mig. Men sig Intet imidlertid. De seer ud, som om De var i Forlegenhed; jeg vil gjøre Noget for Dem. Har De Mod og 5 Frks.?"

Bull svarede, at han tænkte, han kunde opdrive begge Dele.

"Godt", vedblev den Fremmede, "hør nu vel efter. Gaa isten Kl. 10 til Frescati (det bekjendte Spillehus). Gaa igjennem det første Værelse ind i det, hvor der spilles Rouge et Noir. Naar en ny Taille begynder, sætter De Deres 5 Frks. paa Rødt og lader dem gaa. Farvel!"

Bull sløffede sig med nogen Banskkelighed 5 Frks. tilnaans, gik til Frescati og var sig ad nœiagtig som den Fremmede havde sagt. Han satte sine 5 Frks. paa Rødt — Kortet træktes — Rødt vinder, de 5 Frks. ere 10 Frks. Igjen — de 10 Frks. ere 20 Frks. — og saadan vedblev det, indtil Sølvet var blevet en lille Dunge Guld, medens Bull stod bleg, uden en Bevægelse, Gjenstand for alle Spillernes Forundring. "Jeg havde Feber", sagde han, da han engang fortalte mig dette; "der var Noget ilad med mig, jeg var besat. Ingen kan forstaa mig, som ikke har prøvet at være i en lignende Stilling. Det var saa afføveligt at føle sig dødelig afhængig af Penge, afføveligt at elske dem med Graadighed. Jeg var rasende angst for at miste, hvad der laa foran mig; men Haabet om at saa Mere gnistrede for mig og pinte mig ligesom Noget, der havde Klør i mig".

Med sin norste Gaardnaakethed havde han formodentlig holdt ud og var bleven staaende som en bleg Steinstøtte til det sidste Kort i Tailen; men pludselig kom en lille hvid Damehaand frem af Klyngen og førte som en Snog hen over hans Guld. Da rørte sig Støtten, og en anden Haand lagde sig om den lille hvide Haand som en Jernstrue. Et Skrig høretes, hvorpaa strax lød fra flere Sider: A la porte! A la porte! Men en Mand nær ved Bull sagde med en rolig, klar Stemme, der lyntes at beherske Stedet: Madame, laissez cet or là! og til Bull: Monsieur, prenez votre or s'il vous plait. (Manden var, som Bull senere erfarer, den bekjendte Bidocq). Mechanist efterkom Bull hans Opfordring og tog Pengene — 400 Fr. — til sig, men blev staaende fængslet til Stedet, og saa Rødt vedblivende komme ud, saa at, hvis han havde haft "Mod", vilde han den Aften være blevet en velhavende Mand.

Det er ikke vor Opgave at søge en Beskrivelse af dette Eventyr. For os er det nok, at Bull havde sine 400 Fr., og det Første han kjøbte var naturligvis en Violin. Det var selvfølgelig kun et simpelt Instrument; men hele den Lykke, han senere gjorde, hidrører fra dette eller fra Frescati's eller fra Tyberiet, der bragte ham til Frescati's. Medens han kjøbslog om Violinen, gjorde han nemlig Bekjendtskab med en Chevalier Lahour, der påstod at have opfundet den Kunst at forvandle simple Violiner til gamle Cremonesere ved at bestrøge dem med Assa soetida. Da han hørte Ole Bull spille, beregnede han, at her var en Kunstner, som kunde bringe hans Opfindelse i Veiret, og indbød ham til at spille ved en Soirée, hvor Hertugen af Montebello var tilstede. Bull spillede, og under Spillet blev Violinen varm og udsendte den afføvelige Stank af Assa soetida. Hertugen af Montebello nærmede sig for at talke Kunstneren; men Stanken holdt ham i Afstand, og Bull, som begreb, hvorfor Hertugen standsede, sølte sig meget ulystelig. Men heldigvis ilde Hr. Lahour til og udbød: "Der kan De se, Monseigneur, hvad min Assa soetida kan udrette"! Hertugen smilede, gik tappert hen til Ole Bull og sagde med et Haandtryk: "De maa gjøre mig den Fornæmste at spise Frokost hos mig imorgen. En Mand som De bør blive bekjendt i det Parisiske Selskab, og vi maa finde Midler dertil".

Fra det Øieblik var Bull "lancé", og snart var han istand til at give en Concert, der indbragte ham Nøl for en Reise til Italien. (Fortsattes.)